

เรียนรู้อะไรจากชาวดัตช์ (Dutch)

นายสุจิต นิमितกุล

คนไทยรู้จักชาวดัตช์ หรือชาวฮอลันดา หรือชาวเนเธอร์แลนด์ หรือชาววิลันดา เพราะชาวดัตช์ได้เข้ามาค้าขายกับกรุงศรีอยุธยา เมื่อ 400 กว่าปีมาแล้ว เป็นประเทศที่สองรองจากชาวสเปนที่เข้ามาค้าขายกับประเทศไทย นอกจากนั้นสมัย ร.5 ชาวดัตช์ได้เข้ามาแสดงฝีมือโดยขุดคูคลองแกวทุ่งรังสิตเพื่อจัดสรรน้ำเพื่อทำนา ประเทศเนเธอร์แลนด์มีพื้นที่น้อย และเผชิญน้ำท่วมตลอด เพราะเป็นประเทศอยู่ปากแม่น้ำสำคัญ ประกอบกับมีประชากรไม่มากนัก ปัจจุบันมีพลเมือง 16 ล้านคน เมื่อผู้เขียนได้ไปศึกษาเมื่อราวปี 2508 มีพลเมืองเพียง 13 ล้านคนเท่านั้น เพิ่มขึ้นไม่มาก

มีหลายเรื่องที่ควรเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวดัตช์และนำมาปรับใช้ตามโอกาสอันควร ไม่ว่าจะเป็นวิถีชีวิตทั่วไป การเรียนรู้ การปฏิบัติ ความซื่อสัตย์ อดทน และประหยัด การประกอบอาชีพ การเดินทาง

และการเรียนรู้เพื่อความอยู่รอดเป็นต้น ผู้เขียนจะขอหยิบยกการดำรงชีวิตบางเรื่องเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนรู้ และนำไปปรับใช้แก่คนทั่วไป เรื่องแรก ชาวดัตช์เป็นคนอดทนทั้งภัยธรรมชาติ โดยเฉพาะ น้ำท่วม จะเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก

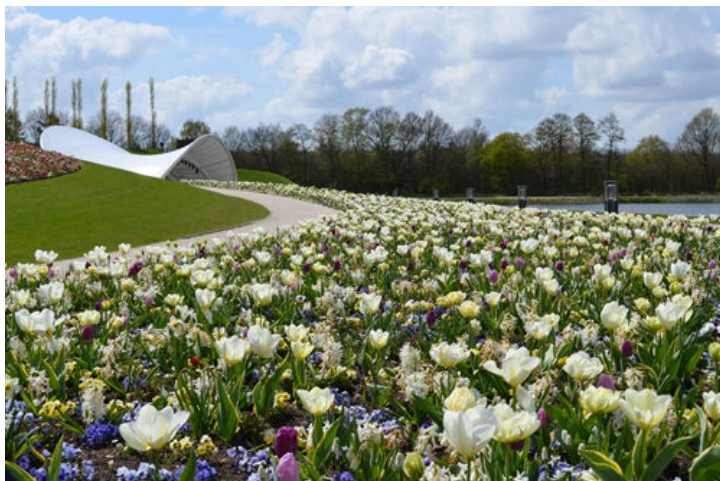
ผลจากภัยพิบัติธรรมชาติดังกล่าว ทำให้ชาวดัตช์เรียนรู้และปฏิบัติตัวได้เหมาะสมและอยู่รอดปลอดภัย จากข้อเท็จจริงดังกล่าว ทำให้ชาวดัตช์ มีความอดทนและเรียนรู้ตลอดที่จะเอาชีวิตให้รอดประการสำคัญได้ยอมรับสภาพอย่างหน้าขึ้นตราบานว่า เป็นเรื่องปกติที่น้ำจะท่วม เพราะเป็นประเทศที่อยู่ปากแม่น้ำ ฉะนั้นจึงได้เรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตอยู่กับน้ำ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาเขื่อน (dike) มาเป็นลำดับ และเขื่อนใช้เวลาก่อสร้างกว่า 50 ปี ปัจจุบันได้ศึกษาวิจัยการสร้างเครื่องมือกั้นน้ำได้มีประสิทธิภาพที่สุด นอกจากนั้นชาวดัตช์ยังได้พัฒนาเรื่องพลังน้ำ (Hydrology) จนเป็นผู้เชี่ยวชาญระดับโลก

ประการที่สอง ชาวดัตช์เป็นคนประหยัด (Saving) มีวิถีชีวิตเรียบง่ายประหยัดทุกคน ไม่ฟุ่มเฟือยดูจากการเดินทางประจำวันพบประชากรโดยทั่วไปไม่ว่าจะเป็นอาชีพอะไร หรือมีตำแหน่งสูงขนาดไหน

ทุกคนใช้บริการรถสาธารณะ คือ รถประจำทาง (Bus) รถราง (Tran) และรถไฟ (Train) และโดยเฉพาะจักรยาน (Bicycle) ซึ่งนิยมใช้กันทั่วประเทศ แม้ข้าราชการระดับสูง ทุกระดับทุกคน ไม่ว่าพ่อค้า ประชาชน ทุกคนใช้จักรยานเป็นวิถีชีวิตแทนทุกคน ฉะนั้นทุกคนต้องมีจักรยานเป็นสมบัติส่วนตัว นอกจากนั้นในประเด็นประหยัดจะสังเกตได้ว่า แทบทุกคนจะมีธนาคารออมสินเต็มไปหมด โดยส่งเสริมให้ทุกคนมีเงินออมเป็นนิสัย และวิถีชีวิต ที่ทำกันมาตลอดไม่ว่า เยาวชน คนทั่วไปสะดวกสบายในการฝากเงินและมีเงินออมจนเป็นนิสัยประจำชาติที่เก่าแก่ประเทศหนึ่ง

ประการถัดไปประเทศเนเธอร์แลนด์ เป็นประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่ทำการเกษตร ไม่ว่าจะเป็น

และดอกไม้พื้นเมืองอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์นม เนย และดอกไม้สดอื่น ๆ ส่งออกแทบทั้งสิ้น และเป็นศูนย์กลางขายส่งไม้ดอกไม้ที่ใหญ่ที่สุดในโลก โดยเฉพาะเป็นศูนย์กลางของไม้ดอกไม้ที่ขายไปยังยุโรปทุกประเทศ การส่งสินค้าออกนี้นั้นเป็นแนวความคิดที่ปฏิบัติมาตลอดในหลายร้อยปีที่ผ่านมา โดยทั้งผลิตภัณฑ์

นม ไม่ว่านมและเนยและสินค้าที่เกี่ยวข้อง ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพและส่งออกเกือบ 100 % ส่วนการบริโภคภายในนั้นไม่จำเป็นจะต้องมีคุณภาพดีนักเท่ากับที่ตนผลิตได้และนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้านที่มีคุณภาพและราคาย่อมเยา แนวความคิดนี้ก็เพื่อที่จะได้เงินจากต่างประเทศในการนำมาพัฒนาประเทศต่อไป

วิถีชีวิตเรื่องถัดไป ชาวต่างชาติแทบทุกคนไม่ว่าจะเป็นคนงาน คนขับรถ เรือ คนสวน หรือบุคคลทั่วไป ทุกคนพูดได้อย่างน้อย 4 ภาษา คือ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมันและภาษาของตัวเอง ที่เป็นเช่นนี้ผู้เขียนได้รับคำชี้แจงจากผู้รู้และบุคคลทั่วไปว่า เพราะเนเธอร์แลนด์เป็นประเทศเล็กและมีการค้าขายกับประเทศทั่วโลก ฉะนั้นพลเมืองจะต้องพูดภาษาได้หลายภาษาจะเป็นประโยชน์มากกว่า ข้อดีในประเด็นนี้ทำให้ชาวต่างประเทศที่เข้าไปศึกษาในเนเธอร์แลนด์ไม่มีความยุ่งยากในเรื่องของภาษาที่จะเรียนและ

ใช้ชีวิตอยู่ในประเทศนี้อย่างสะดวกสบาย และเป็นທີ່ดึงดูดให้คนทั่วโลกส่งลูกหลานไปเรียนในประเทศนี้เป็นจำนวนมาก

นอกจากนั้นผู้เขียนได้สัมผัสกับชีวิตจริงต่าง ๆ เท่าที่ได้เล่ามาแล้ว ยังมีอีก 2-3 เรื่องที่ประสงค์จะเอ่ยถึงคือ การเข้าคิวรับบริการ ถือเป็นธรรมเนียมที่ดีไม่ว่าจะรอรถประจำทาง การซื้อสินค้า หรือการรับบริการอื่นๆ ชาวดัตช์จะเข้าแถวเสมอเป็นธรรมเนียมที่ทุกคนปฏิบัติ ในเรื่องที่สองคือ การเรียนรู้นะเธอร์แลนด์มีชื่อเสียงที่คนทั่วโลกส่งคนไปศึกษาและมีงาน คือ เรือพลังน้ำ (Hydrology) มีข้าราชการจากกรมชลประทานได้เข้าไปศึกษาดูงานเป็นส่วนมาก และนำแนวความคิดมาปรับใช้ เรื่อง แผนที่ทางอากาศ โดยการนำมาปรับใช้กับการทำไม้ ซึ่งมีผู้บริหารการป่าไม้หลายคนจบการศึกษาจากนะเธอร์แลนด์ นอกจากนั้นในระยะหลัง ๆ เรื่องการวางแผนทางเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศที่กำลังพัฒนา ก็ได้รับการส่งเสริมให้มีการศึกษา โดยสถาบันที่ผู้เขียนได้เข้าไปศึกษาอยู่นั้นมีชื่อเสียงในเรื่อง การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก โดยมีศาสตราจารย์ ดร.ทินเบอร์เกิน เป็นผู้เชี่ยวชาญและสอนอยู่ที่นี้ โดยเป็นผู้ได้รับรางวัลโนเบลเกี่ยวกับการวางแผนและเป็นผู้ที่สหประชาชาติให้ความเคารพและนับถือ ประการสุดท้าย ชาวดัตช์ ซึ่งนิยมจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ (Museum) ในประวัติศาสตร์เรื่องต่าง ๆ มากมาย สามารถเข้าเยี่ยมชมได้ตลอดเวลา

วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของชาวดัตช์ที่กล่าวโดยสังเขปนี้อาจจะนำมาใช้กับประเทศไทยบ้างไม่มากก็น้อย ผู้เขียนได้สัมผัสวิถีชีวิตดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตและการปฏิบัติงาน หรือกล่าวได้ว่าเป็นผลผลิตของชาวดัตช์ได้ในบางมิติ ซึ่งเป็นผลในการทำงานว่าเป็นอย่างมีประสิทธิภาพ และมีชื่อเสียงในการดำรงชีวิตและมีผลงานที่เป็นที่รู้จัก

